

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **P.**, so sídlom v **B.**, zastúpeného JUDr. **R. D.**, advokátom v **B.**, proti povinnej **A. W.**, bývajúcej v **S.**, **pre vymoženie 697,32 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 3Er 634/2011, o vylúčení sudkyne Krajského súdu v Banskej Bystrici z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 17CoE 396/2011, takto

r o z h o d o l :

Sudkyňa Krajského súdu v Banskej Bystrici JUDr. **D. K.** **n i e j e v y l ú č e n á** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 17CoE 396/2011 (vec Okresného súdu Revúca sp. zn. 3Er 634/2011).

O d ô v o d n e n i e

V konaní o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Revúca z 12. októbra 2011 č. k. 3Er 634/2011-8 oznámila členka senátu 17Co Krajského súdu v Banskej Bystrici JUDr. **D. K.** predsedovi súdu, že je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci z dôvodu, že oprávneného zastupuje v konaní JUDr. **R. D.**, ktorý pracuje v advokátskej kancelárii jej bývalého manžela JUDr. **P. K.**.

Po predložení veci predsedom Krajského súdu v Banskej Bystrici Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie podľa § 16 ods. 1 O.s.p. vyzval nadriadený súd uvedenú sudkyňu, aby svoje vyjadrenie doplnila aspoň o základné informácie o vonkajších prejavoch ňou uvádzaného vzťahu k zástupcovi oprávneného (teda uviedla, v čom tento vzťah presahuje bežný rámec profesionálneho vzťahu sudcu a advokáta) a podala vysvetlenie, prečo sa osobne cíti zaujatá. Sudkyňa JUDr. **D. K.** v doplnení svojho oznámenia uviedla, že advokáta JUDr. **R. D.** prvýkrát videla na pohrebe svojho bývalého svokra, mimo pracoviska sa však s ním nestretáva a ani si s ním netyká. Uviedla, že zo spisu síce nie je zrejmé, že tento advokát je

zamestnaný v advokátskej kancelárii jej bývalého manžela – vypovedá o tom len jeho sídlo, ktoré je totožné so sídlom kancelárie JUDr. P. K.; že z iných konaní (v ktorých bola z prejednávania a rozhodovania veci vylúčená z dôvodu, že zástupcom účastníkov konania bol jej bývalý manžel, prípadne A., ktorej je JUDr. K. konateľom) je zrejmé, že JUDr. P. K. zvykol na jednotlivé úkony substitučne splnomocňovať JUDr. R. D.. Podľa sudkyne by táto skutočnosť mohla vyvolať pochybnosti o jej nezaujatosti.

Predseda Krajského súdu v Banskej Bystrici opätovne predložil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie po tom, čo dospel k záveru, že u sudkyne JUDr. D. K., ktorá navrhla svoje vylúčenie z prejednávania a rozhodovania v tejto exekučnej veci, nie je daný dôvod pochybovať o nezaujatosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako nadriadený súd pri posudzovaní skutočností uvádzaných sudkyňou JUDr. D. K., v ktorých videla dôvod pre vylúčenie z prejednávania a rozhodovania veci, vychádzal zo zákonnej prezumpcie nestrannosti sudcov a z toho, že výnimku z tejto prezumpcie stanovuje iba zákon.

Podľa ustanovenia § 14 ods. 1 O. s. p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednávaniu veci, k nezaujatému prístupu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu sledovanému uvedeným ustanovením zodpovedá aj právna úprava skutočností, ktoré sú z hľadiska vylúčenia sudcu považované za právne relevantné. Týmito skutočnosťami sú právne významné vzťahy sudcu a to jeho vzťah:

1. k veci, v rámci ktorého vzťahu by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo
2. k účastníkom konania, ktorý vzťah by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, alebo
3. k zástupcom účastníkov konania, ktorý vzťah by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod bodom 2.

Skutočnosti uvádzané sudkyňou JUDr. D. K. neumožňujú prijať záver, že je z prejednávania a rozhodovania danej veci vylúčená.

Z ustanovenia § 30 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, kde je vymedzenie základných povinností sudcu, vyplýva o. i. povinnosť sudcu zdržať sa všetkého, čo by mohlo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Sudca musí vystupovať nezaujato a dbať o to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybňovaná. K účastníkom konania je povinný pristupovať bez akýchkoľvek predsudkov.

Aj so zreteľom na toto ustanovenie má sudca (v rámci prejednávania a rozhodovania konkrétneho sporu) zachovávať k veci, účastníkom konania a ich zástupcom vždy vecný a profesionálny prístup. Miera schopnosti sudcu zachovať nadhľad a potrebnú dávku odstupe od veci, od účastníkov konania a ich zástupcov ako aj od všetkého, čo súvisí s prejednávaním veci v súdnom konaní, je daná stupňom osobnej a osobnostnej pripravenosti sudcu na výkon súdnictva.

O nestrannosť musí dbať predovšetkým sudca sám. Pri výkone súdnictva má zachovať vecný prístup za každých okolností. Musí mať dostatok schopnosti ovládať svoje konanie aj sféru svojich vnútorných pocitov. Súčasťou vecného prístupu sudcu k prejednávanej veci, k účastníkom konania a ich zástupcom je napr. aj schopnosť sudcu vyrovnávať sa vnútorne s prípadnými námietkami účastníkov v priebehu i mimo konania ako aj s eventuálnou kritikou jeho konania, ktorá môže mať rozmanitú podobu (porovnaj R 47/1998). Pokiaľ by sudca (mimo iného) takúto schopnosť nemal, spochybňovalo by to jeho spôsobilosť vykonávať funkciu sudcu. Treba pripomenúť, že nezávislosť s nestrannosťou a odbornosťou (kvalifikáciou) sudcu sú podmienkami kvalitného rozhodovania a jeho predvídateľnosti a sledujú tak význam riadneho naplňania (poskytovania) spravodlivosti.

V tejto súvislosti treba uviesť, že samotná skutočnosť, že sudca sa zo svojho osobného pohľadu domnieva, že v jeho prípade by mohli vzniknúť pochybnosti o jeho nezaujatosti, bez ďalšieho nezakladá dôvod pre jeho vylúčenie z prejednávania a rozhodovania veci, a to najmä nie vtedy, ak okolnosti, z ktorých sudca subjektívne vyvodzuje možnosť vzniku pochybností

o jeho nezaujatom prístupe, nie sú ničím objektivizované alebo ak objektívne nemôžu viesť k legitímnym pochybnostiam o jeho nezaujatosti alebo ak sú vyvážené takými okolnosťami objektívnej povahy, so zreteľom na ktoré jestvuje dostatočná záruka, že iný sudca nachádzajúci sa v rovnakej alebo obdobnej situácii by nemohol byť zaujatý a vylučoval by objektívnu oprávnenosť obavy z nedostatku nestrannosti súdneho rozhodovania. Všeobecné záruky takéhoto charakteru vyplývajú v právnom poriadku Slovenskej republiky predovšetkým z ústavne zakotveného nezávislého postavenia sudcu ako reprezentanta súdnej moci v demokratickej spoločnosti. Na takýto prístup v posudzovaní tých ktorých skutočností z hľadiska možnosti vzniku pochybnosti o nezaujatosti sudcu Najvyšší súd Slovenskej republiky ako nadriadený súd už opakovane a s podrobným rozborom poukázal (porovnaj napr. uznesenie z 30. apríla 2009 sp. zn. 3 Nc 13/2009 a uznesenie z 29. apríla 2010 sp. zn. 1 Nc 8/2010 a v nich uvedenú judikatúru).

Vychádzajúc z obsahu vyjadrenia sudkyne JUDr. D. K., v zmysle ktorého si s advokátom JUDr. R. D. netyká a ani sa s ním mimopracovne nestretáva, možno vylúčiť akékoľvek pochybnosti v tom smere, že by jej vzťah k tomuto advokátovi presiahol rámec bežnej profesionality, a tým aj existenciu právne relevantného vzťahu uvedenej sudkyne k zástupcovi účastníka predpokladaného ustanovením § 14 ods. 1 O.s.p. V súvislosti s tvrdením zákonnej sudkyne o tom, že uvedený advokát je zamestnaný v advokátskej kancelárii jej bývalého manžela JUDr. P. K. (A.) vychádzajúceho len z toho, že majú rovnaké sídlo, sa žiada upozorniť, že advokátske povolanie je slobodné povolanie, ktoré možno vykonávať len podľa príslušného zákona; advokát nemôže vykonávať advokáciu v pracovnoprávnom vzťahu, ale len spôsobmi uvedenými v § 12 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, t. j. a) samostatne, b) v združení spolu s inými advokátmi, c) ako spoločník verejnej obchodnej spoločnosti, d) ako komplementár komanditnej spoločnosti alebo e) ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným. Podľa výpisu z obchodného registra JUDr. R. D. nie je a ani nikdy nebol spoločníkom ani konateľom uvedenej spoločnosti. Len samotná skutočnosť, že bývalý manžel zákonnej sudkyne JUDr. P. K., prípadne spoločnosť A. v minulosti v iných konaniach spolupracovali s advokátom JUDr. R. D. tým spôsobom, že mu udelili substitučné plnomocenstvo na zastupovanie svojich klientov v občianskom súdnom konaní, objektívne nemôže bez ďalšieho zakladať pochybnosti o nezaujatosti JUDr. D. K. v predmetnej exekučnej veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 16 ods. 1 O. s. p.) takto dospel k záveru, že v danom prípade žiadny dôvod zakladajúci pochybnosť o nezaujatosti v zmysle § 14 ods. 1 O. s. p. neexistuje a preto rozhodol, že JUDr. D. K. nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 9. februára 2012

JUDr. Milan D e á k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť :
Hrčková Marta